

Asia: VN/25792/2024

1) Luonnos valtioneuvoston asetukseksi jakeluvelvoitteen joustomekanismista sekä 2) luonnos valtioneuvoston asetukseksi maankäyttösektorin toimien voimaantulosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Helen Oy kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi jakeluvelvoitteen joustomekanismista.

Jakeluvelvoitelaki edellyttää, että joustomekanismiin hyväksyttävän päästövähennystoimen päästövähennemä tulee olla luotettavasti mitattu, lisäinen ja pysyvä. Helen Oy yhtyy Energiateollisuus ry:n lausunnossa esitettyyn huomioon siitä, että joustomekanismeissa esitettyä kohtaa 2 asuinrakennusten energiatehokkuustoimista ei tulisi sisällyttää jakeluvelvoitteen joustomekanismiin, koska tässä muodossaan se ei ole luotettavasti mitattu, lisäinen eikä pysyvä. (1§ kohta 2)

Kuten Energiateollisuus tuo lausunnossaan ilmi, asetuksen perustelumuistiossa viitataan aiemmin käytössä olleisiin Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen myöntämiin energia-avustuksiin. Näiden avustusten laskennassa ja arvioinnissa päästövähennyksiä on arvioitu rakentamisajankohdan lämmitysmuodon perusteella, vaikka lämmitysmuotoa olisi vuosikymmenten saatossa muutettu moneen kertaan. Tukea on siis voitu myöntää hankkeille, jotka eivät lainkaan vähennä lämmityksen päästöjä.

Helenin näkemyksen mukaan tämän aiemman ARA-tuen metodologia ohjasi siis päästövähennysten kannalta perusteettomasti vaihtamaan lämmitystapaa. Sekä sähkö että kaukolämpö ovat erittäin vähäpäästöisiä Suomessa. Energiatuotannon puhdistuminen on entisestään kiihtynyt energiakriisin jälkeen, joten ilman perustavanlaatuista remonttia kohdan 2 laskentaan ja metodologiaan sitä ei ole mahdollista sisällyttää jakeluvelvoitteen joustomekanismiin siten, että se täyttäisi luotettavuuden, lisäisyyden sekä pysyvyyden kriteerit.

Lisäksi jakeluvelvoitelain 5d -pykälä edellyttää, että joustomekanismin päästövähennämät on tultava taakanjako- ja maankäyttösektorilta. Kaukolämpö on pääasiassa päästökauppasektorilla, joten joka tapauksessa rakennusten energiatehokkuuden (1§ kohta 2) joustomekanismeissa olisi rajattava ulos kaukolämpöön kytketyt rakennukset.

Liittyen asetusluonnoksen 1 §:n kohtaan 3 sähköisten työkonien hankinnan lisäksi tulisi Helenin näkemyksen mukaan lisätä myös vetikäyttöiset työkonet mukaan joustomekanismiin. Näin saataisiin edistettyä työmaiden päästövähennyksiä teknologianeutraalisti.

Malin Kimmo
Helen Oy